

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. K.**, bytom v B. (adresa na doručovanie B.), proti žalovanej **Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22 C 250/2005, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2010 sp. zn. 7Co 144/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením zo 1. februára 2010 č. k. 22 C 250/2005 – 91 nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil žalobcovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca - vzhľadom na svoj majetok je podielovým spoluvlastníkom ornej pôdy a jediným spoločníkom spoločnosti D. nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.), splnenie ktorej podmienky je nevyhnutné na to, aby mal súd možnosť ustanoviť žalobcovi zástupcu z radov advokátov (§ 30 O.s.p.).

Na odvolanie žalobcu proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. mája 2010 sp. zn. 7Co 144/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na jeho vecnú správnosť (§ 219 O.s.p.). Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a že jeho právny záver je zákonu zodpovedajúci. Keďže majetkové pomery žalobcu neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, nie sú tak súčasne splnené všetky tri podmienky vyžadované pre ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov (nepostačuje splnenie len dvoch podmienok a to, že účastník požiadal o ustanovenie zástupcu a že ustanovenie zástupcu

musí byť potrebné na ochranu záujmov účastníka, pokiaľ u účastníka nie je splnená aj podmienka, že spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov).

Toto uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil. Na odôvodnenie svojho mimoriadneho opravného prostriedku poukázal na § 237 písm. f/ O.s.p. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za prekvapivé. Nestotožnil sa s posúdením jeho majetkových pomerov, pretože odvolací súd vychádzal z dosiahnutých príjmov spoločnosti za rok 2008. Poukázal tiež na problematický príjem z predaja nehnuteľnosti, ktorej ja spoluvlastníkom, ako aj na to, že v inej veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 5Sžnč 13/2009 bol oslobodený od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal včas účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 písm. a/ a b/ prvá veta O.s.p., ale ani o potvrdzujúce uznesenie patriace do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné, nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania žalobcu aj z hľadísk uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok

návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne osadeným súdom).

Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné subjektívne tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g / O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

So zreteľom na žalobcom tvrdený ďalší dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zameril aj na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd mu pri rozhodovaní o žiadosti na ustanovenie zástupcu z radov advokátov odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký chybný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Pri posudzovaní dovolania žalobcu podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka žalobcu, že odvolací súd nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 30 O.s.p. dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dovolateľ teda namietal, že týmto dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide

vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. I keď je nesprávne právne posúdenie relevantný dovolací dôvod (porovnaj § 242 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), úspešne ho možno uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní. O tento prípad ale v danej veci nešlo. Keďže právnym posúdením veci súd neznemožňuje účastníkovi realizáciu žiadneho jeho procesného práva, nie je ani nesprávne právne posúdenie veci procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

V zmysle § 30 O.s.p. jednou z podmienok na vyhovie žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov je existencia predpokladov pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve kumulatívne podmienky, a to že : 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti účastníka o oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ani žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov vyhovieť.

V danom prípade odvolací súd súhlasne so súdom prvého stupňa dospel k záveru o nesplnení podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ani žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, ktoré by bolo odôvodnené pomermi žiadateľa (žalobcu). Žalobca podľa oboch nižších súdov totiž so zreteľom na svoje majetkové pomery nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.). Dovolateľom uvádzané skutkové okolnosti v ničom nepotvrdzujú, že by procesným postupom odvolacieho súdu bola žalobcovi znemožnená realizácia niektorého z jeho procesných oprávnení. Postup odvolacieho súdu bol v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti žalobcu pred súdom konať. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovie žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Ustanovenie zástupcu z radov advokátov je v občianskom súdnom konaní viazané na určité podmienky (porovnaj už v predošlom texte odôvodnenia uvedené ich vymedzenie), ktoré však v prípade žalobcu v celosti splnené neboli.

Keďže v danom prípade procesná prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva ani z § 239 a ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol tento opravný prostriedok dovolateľa ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta